

Pracovní list: BIOMY SVĚTA

Veškerý život na Zemi ovlivňují **ABIOTICKÉ FAKTORY**. Na nich záleží, zda na daném místě budou nebo nebudou živé organismy existovat a jaké podobě.

1) Vyjmenujte jednotlivé abiotické faktory podmiňující život na Zemi a specifikujte je.

- _____ - _____
- _____ - _____
- _____ - _____
- _____ - _____
- _____ - _____

Rozdílná teplota na Zemi klesající od rovníku směrem k pólům podmiňuje rozložení **KLIMATICKÝCH/PODNEBNÝCH pásů**. V určitém podnebném pásu rozlišujeme různé typy krajin, tzv. velkoplošné ekosystémy neboli **BIOMY**. Ty jsou dány jednak **pravidelným kolísáním teploty a úhrnem srážek** v průběhu roku.

2) Doplňte ke každému podnebnému pásu názvy biomů, které se v nich nachází.

PODNEBNÉ PÁSY	BIOMY
polární podnebný pás	
subpolární podnebný pás	
mírný podnebný pás	
subtropický podnebný pás	
tropický podnebný pás	

Výskyt a rozložení výše vypsanych biomů světa ovlivňuje makroklima a označujeme je jako **ZONÁLNÍ BIOMY SVĚTA**. Specifické podmínky (jiné než makroklimatické) na určitých místech umožňují také vznik **AZONÁLNÍCH BIOMŮ SVĚTA**, jako jsou například mangrovové porosty nebo horské lesy.

Klima subtropického podnebného pásu je charakteristické **dvěma vegetačními vrcholy**. Po mírné zimě přichází jaro typické rychlým růstem, následně díky relativně vysokým letním teplotám a suchu dochází k výraznému zpomalení a opět podzimnímu růstu rostlin. Převážná většina vegetace je stálezelená, díky čemuž rostliny plodí po celé vegetační období od jara do podzimu. Jedná se tedy o oblast s velkým potenciálem pro pěstování ovoce a zeleniny, které běžně nacházíme v našich obchodech. Využíváme jejich ...

SEMENA a PLODY:

_____

_____

VONNÉ SILICE z květů a listů:

_____

_____

DŘEVO nebo KŮRU:

Pro plody rostlin subtropických oblastí je charakteristická ztluštělá slupka pokrytá ochrannou voskovou vrstvou nebo jemnými chloupky. Chrání se tak před ztrátou vody.

Listy a květy rostlin subtropických oblastí obsahují vonné silice, které se při zahřátí odpařují, díky čemuž se rostlina chrání před ztrátou vody.

Dřevo a kůra některých subtropických dřevin bývá výrazně silná, chrání rostlinu před ztrátou vody.

Kombinace abiotických faktorů na různých místech na Zemi utváří podmínky pro život specifických rostlin a živočichů. Díky odlišnému vývoji života na **jednotlivých kontinentech najdeme v obdobných biomech zcela rozličné druhy organismů**, avšak s velmi podobným typem adaptací na tyto podmínky.

BIOM	KLIMAGRAF	MAKROKLIMA	PŮDA	ROSTLINY	ŽIVOČICHOVÉ
TUNDRA... se nachází na kontinentech:			Permafrost, k obnově humusu dochází pomalu.	Především trvalé formy rostlin, nízké, vytvářející keříčky či polštáře odolávající větru.	Především savci a ptáci s hustým osrstěním či opeřením.
JEHLIČNATÉ LESY ... (TAJGA) se nachází na kontinentech:			Díky zamokření podzoly s nízkým obsahem humusu, humus se jen pomalu obnovuje.	Především jehličnany, z listnatých dřevin ty, které dobře odolávají chladu v zimním období.	Především semenožraví ptáci a hlodavci žijící v korunách stromů.
LISTNATÉ OPADAVÉ LESY se nachází na kontinentech:			Především hnědé půdy pravidelně obohacované o humus.	Především listnaté opadavé dřeviny, byliny kvetoucí brzy na jaře před plným olistěním dřevin.	Rozmanití živočichové využívající jak všechna patra lesa.
STEPI (PUSTA, PRÉRIE, PAMPA) se nachází na kontinentech:			Černozemě bohaté na humus.	Především většinu tvoří traviny, které dobře přežívají období sucha a cibuloviny.	Velcí býložravci a drobní živočichové žijící pod zemí a velké množství hmyzu.

BIOM	KLIMAGRAF	MAKROKLIMA	PŮDA	ROSTLINY	ŽIVOČICHOVÉ
TVRDOLISTÁ VEGETACE... se nachází na kontinentech:			Staré půdy bohaté na minerální látky, často však díky vlivu člověka degradované.	Rostliny odolávající suchu a horku díky voskovým vrstvám či chlupům a vonným silicím.	Především plazi, ptáci a hmyz, kteří se mohou snadno pohybovat v husté trnité vegetaci.
POUŠŤE A POLOPOUŠŤE... se nachází na kontinentech:			Substrát různé velikých částí zvětralých minerálů – jílovitý, písčítý, kamenitý.	Rostou zde pouze rostliny adaptované na nedostatek vody – sukulenty a kaktusy.	Živočichové se soumračnou či noční aktivitou a mechanismy šetření vodou v těle.
SAVANY ... se nachází na kontinentech:			Půdy jsou staré, hodně zvětralé s vrstvou nepropustnou pro vodu.	Převažují traviny, které dobře snáší období sucha, případně dřeviny.	Velcí býložravci, šelmy, dále drobní živočichové žijící částečně pod zemí a hmyz.
TROPICKÉ DEŠTNÉ LESY ... se nachází na kontinentech:			Půdy jsou velmi staré, díky srážkám z nich byly odplaveny mnohé minerální látky.	Typické jsou různé vysoké dřeviny, umožňující růst lián a epifytů.	Přizpůsobení životu v korunách stromů - plazi, ptáci, opice. Vlhké prostředí svědčí různým druhům bezobratlých.

Biomy s **nejmenším množstvím srážek** jsou... _____.

Biomy s **výrazným obdobím sucha a dešťů** jsou... _____.

Biomy s **pravidelnými srážkami po celý rok** jsou... _____.

